

УДК 343.121.5

Каріна Романівна ЮРЧЕНКО,

курсант групи Ф1-304 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Романюк В. В.

УЧАСТЬ ЗАКОННОГО ПРЕДСТАВНИКА НЕПОВНОЛІТНЬОГО ПІДОЗРЮВАНОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Кримінальний процесуальний кодекс України у ч. 1 ст. 44 містить положення, яким передбачено, що у разі вчинення неповнолітнім підозрюваним кримінального правопорушення, до участі в процесуальних діях разом з ним необхідно залучати його законного представника. Цей припис слугує відображенням гарантії прав і законних інтересів неповнолітнього. Так, в преамбулі до Декларації прав дитини, яка була прийнята резолюцією 1386 (XIV) Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 року, вказано на те, що дитина потребує спеціальної охорони та піклування, включаючи належний правовий захист, внаслідок її фізичної і розумової незрілості. Вченими неодноразово наголошувалось, що під час кримінального провадження необхідність у забезпеченні особливих гарантій прав неповнолітніх учасників, в тому числі підозрюваних, обумовлена не лише турботою про їх особисті інтереси, а й міркуваннями суспільної користі. Зацікавленість суспільства в тому, щоб дитина, яка вчинила кримінальне правопорушення, мала можливість повернутися до нормального життя і згодом стала законослухняним громадянином, не викликає жодних сумнівів.

Як законні представники можуть бути залучені батьки (усиновлювачі), а в разі їх відсутності – опікуни чи піклувальники особи, інші повнолітні близькі родичі чи члени сім'ї, а також представники органів опіки і піклування, установ і організацій, під опікою чи піклуванням яких перебуває неповнолітній, недієздатний чи обмежено дієздатний (ч. 2 ст. 44 КПК України). Такий перелік є більш розширеним у порівнянні з колом осіб, вказаних у інших законодавчих актах (Цивільний процесуальний кодекс України, Закон України «Про безоплатну правову допомогу», Закон України «Про громадянство України», Закон України «Про психіатричну допомогу»). Романюк В. В. вітає зміни, закріплені у КПК України 2012 року, які гарантують захист прав неповнолітніх, адже вони у більшому ступені спрямовані на посилення захисту і гарантування прав і свобод неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого.

На практиці виникає питання як діяти у разі, коли у неповнолітнього немає батьків, опікунів і піклувальників або представництво неможливе через виникнення конфлікту інтересів між ними? Відповідь на це питання дає постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квітня 2004 року № 5 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх» у п. 4 якої зазначено, що якщо у підсудного немає батьків, опікунів і піклувальників, суд повинен викликати як законного представника

неповнолітнього представника органу опіки і піклування. Ці особи можуть залучатись як законні представники неповнолітнього й у випадках, коли участь у справі батьків неповнолітнього може завдати шкоди його інтересам. Також у ч. 3 ст. 488 КПК України зазначено, що у виняткових випадках, коли участь законного представника може завдати шкоди інтересам неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого, суд за його клопотанням, клопотанням прокурора чи за власною ініціативою своєю ухвалою має право обмежити участь законного представника у виконанні окремих процесуальних чи судових дій або усунути його від участі у кримінальному провадженні і залучити замість нього іншого законного представника.

Отже, інститут законного представництва забезпечує право неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого на захист. Можливість замінити законного представника у разі його невідповідності виступає додатковою гарантією дотримання прав і законних інтересів неповнолітнього підозрюваного у кримінальному провадженні.

Одержано 19.04.2019

**НАУКОВИЙ ГУРТОК
КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
ФАКУЛЬТЕТУ № 6**

УДК 343.97–053(477)

Владислава Анатоліївна НАКОНЕЧНА,

студентка групи Ф6-ПЗдср-18-1 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук Филітська В. І.

**ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ МОЛОДІЖНІЙ
ЗЛОЧИННОСТІ**

Проблеми молодіжної злочинності є надзвичайно об'ємними, складними та невичерпними. Уявляється, що кожне суспільство повинно ставити перед собою завдання продовження свого існування, а для цього необхідно приділяти максимальну увагу різного роду внутрішнім та зовнішнім процесам розвитку країни.

Для України одним з найважливіших завдань є забезпечення соціального становлення і розвитку молоді, її самореалізації, залучення молодих громадян до соціально-політичних та економічних перетворень та вирішення їхніх нагальних проблем. І якщо у найближчі декілька років у цьому напрямку нічого не зміниться на краще, наша держава ризикує назавжди залишитись без майбутнього.